

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Vojtěcha Dlouhého „Zvládání dvojího stigmatu – strategie gayů žijících s HIV“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2019, 85 s.

Vojtěch Dlouhý se ve své bakalářské práci věnuje problému stigmatizace osob, jež se musí vyrovnávat s dvojím stigmatem – odlišné sexuální identity a HIV pozitivního jedince. Za cíl své práce si klade porozumět strategiím, které HIV pozitivní gayové užívají k zvládnutí této dvojí stigmatizace. Teoreticky vychází z klasické práce Ervinga Goffmana, kterou doplnil o rozsáhlý soubor literatury věnující se problematice sociálních aspektů HIV/AIDS, zejména ve vztahu k problematice LGBTQ. Odpovědi na otázky, jež si v práci klade, hledá prostřednictvím kvalitativního výzkumu realizovaného formou polostrukturovaných interview s deseti HIV pozitivními gayi. Práce je standardně rozdělena do pěti kapitol – Úvodu (s. 8-9), Teoretické části (s. 10-22), Metodologické části (s. 23-28), Empirické části (s. 29-72) a Závěru (s. 73-79) – a doplněna soupisem literatury čítajícím 41 titulů.

Empirický výzkum takto citlivé problematiky klade na výzkumníka velmi vysoké nároky, zejména co se etiky týče. V tomto ohledu bych chtěl ocenit, že autor projevil značný cit a po etické stránce výzkum zvládl výborně. I za cenu toho, že přísnou anonymizací svých informátorů do jisté míry snížil výpovědní hodnotu získaných dat. Stejně tak oceňuji i prostou skutečnost, že se autorovi podařilo pro výzkum získat deset informátorů, kteří s ním byli ochotni vést rozhovor na takto citlivé téma.

Kladně hodnotím i autorovu práci s odbornou literaturou a to nejen na úrovni teoretického ukotvení, ale i na úrovni analýzy a interpretace, kterou se úspěšně snaží provázat s teorií jak v rovině konceptuální, tak v rovině jednotlivých zjištění. Empirická část, kterou dělí na dvě podkapitoly věnované stigmatu odlišné sexuální identity (s. 29-43) a stigmatu HIV (s. 43-72), je zároveň důsledně ukotvená v datech, která se autor snaží co nejvíce kontextualizovat.

Právě tato snaha o co největší kontextualizaci, jej však vedla i k tomu, že pojednává postupně obě zmiňovaná stigmata, namísto toho, aby se detailněji zaměřil na stigma HIV v kontextu stigmatu homosexuality. Důsledkem toho působí práce v empirické části málo sevřeně a poněkud roztržitě, ačkoliv se autor snaží výkladovou linku udržet. To se mu bohužel nepodařilo zcela napravit ani v závěru práce. Shrnuje zde sice svá zjištění týkající se výzkumného problému, ale na výzkumné otázky odpovídá pouze částečně (zejména otázky vlivu první fáze morální kariéry a vztahu gay komunity k HIV/AIDS na zvládnutí stigmatu HIV/AIDS postrádají explicitní odpovědi). Tím nechci říci, že jeho zjištění jsou bezcenná, právě naopak. Jen nejsou dostatečně interpretačně dotažená.

Kromě tohoto nedostatku považuji za metodologicky sporné i velmi heterogenní složení vzorku. Kromě informátorů různého věku do něj totiž autor zařadil i cizince žijící v ČR. Ačkoliv rozumím jeho argumentaci, že i oni jsou součástí české gay komunity, zejména v případě prvního stigmatu (odlišné sexuální identity) se výrazně lišil kontext jejich morální kariéry (stejně jako v případě informátorů vyššího věku), což velmi znesnadňuje formulaci přesvědčivých závěrů.

Má hlavní výtka však směřuje na formální úpravu práce, zejména co se stylistiky a gramatiky týče. V celé práci se nachází nespočet překlepů, chybějících či naopak nadbytečných písmen či dokonce slov a vyšínutí z větné vazby. Autor také nadužívá pasivních tvarů, které češtině nejsou vlastní. Nedůsledný je také překlad výpovědí slovenských informátorů, v nichž zůstaly některé slovenské výrazy nepřeložené.

Vojtěch Dlouhý se ve své bakalářské práci pustil do velmi ambiciózního počínu, který se mu nepodařilo zcela naplnit, možná i z důvodu nedostatku času. Přesto se však domnívám, že

odvedl velký kus práce a předložené dílo splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Praze 18. 9. 2019

Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.